

Plán péče na období ~~1999~~ - 2008 - 2009

(plán péče pro chráněné území podle § 38 zákona ČNR číslo 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny a prováděcí vyhlášky číslo 395/1992 Sb.)

1. ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE (§10 odst. (3) písm. a) vyhlášky)

Název území: Počernický rybník
Kategorie: přírodní památka (původně podle zák. 40/56 Sb. chráněný přírodní výtvor)
Vyhlášeno: 4. 7. 1988 vyhláškou NVP č. 5/1988 Sb. NVP
Katastrální území: Dolní Počernice **Obvod:** Praha 9

Údaje z katastrálního operátu:

parc. č.	k.ú.	výměra	vlastník	využití
... 1470	Dolní Počernice	40752	ČR - Lesy České republiky, s.p. Hradec Králové	lesní pozemek
... 1471	Dolní Počernice	17084	ČR - Lesy České republiky, s.p. Hradec Králové	lesní pozemek
... 1472	Dolní Počernice	231742	parcela není zapsána na LV (svěřeno MČ D. Počernice)	rybník
... 1473	Dolní Počernice	780	parcela není zapsána na LV	lesní pozemek
... 1476	Dolní Počernice	18271	ČR - Místní národní výbor Dolní Počernice, P9, Českobrodská 72	neplodná
... 1477	Dolní Počernice	1462	parcela není zapsána na LV (svěřeno MČ D. Počernice)	neplodná
... 1480	Dolní Počernice	7171	parcela není zapsána na LV (svěřeno MČ D. Počernice)	močál - mokřad
... 1481	Dolní Počernice	1498	ČR - Místní národní výbor Dolní Počernice, P9, Českobrodská 72	neplodná
... 1482	Dolní Počernice	37710	ČR - Místní národní výbor Dolní Počernice, P9, Českobrodská 72	ost. veřejná zeleň
... 1483	Dolní Počernice	5904	ČR - Místní národní výbor Dolní Počernice, P9, Českobrodská 72	ost. veřejná zeleň
... 1484	Dolní Počernice	2599	ČR - Místní národní výbor Dolní Počernice, P9, Českobrodská 72	ost. veřejná zeleň
... 1487	Dolní Počernice	13603	parcela není zapsána na LV	lesní pozemek
... 1489	Dolní Počernice	4219	parcela není zapsána na LV	lesní pozemek
... 1490	Dolní Počernice	2862	ČR - Místní národní výbor Dolní Počernice, P9, Českobrodská 72	jiná plocha
... 1581	Dolní Počernice	1891	ČR - Místní národní výbor Dolní Počernice, P9, Českobrodská 72	ostatníkomunikace
... 1584	Dolní Počernice	2599	ČR - Místní národní výbor Dolní Počernice, P9, Českobrodská 72	ostatníkomunikace
... 1585	Dolní Počernice	142	ČR - Místní národní výbor Dolní Počernice, P9, Českobrodská 72	ostatníkomunikace
... 1607	Dolní Počernice	4559	parcela není zapsána na LV	ostatníkomunikace
... 1627	Dolní Počernice	4466	parcela není zapsána na LV	tok přírodní
... 1628	Dolní Počernice	6571	parcela není zapsána na LV	tok přírodní
... 1629	Dolní Počernice	2092	ČR - Místní národní výbor Dolní Počernice, P9, Českobrodská 72	tok přírodní
... 1630	Dolní Počernice	11592	parcela není zapsána na LV	tok přírodní

Celková výměra: 41,697 ha

Výměra nelesní části: 34,053 ha

Výměra lesní části: 7,644 ha

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo nebylo vyhlášeno.

Hlavní předmět (motiv) ochrany:

- a. významné útočiště a hnízdiště mnoha druhů vodních a bahenních ptáků (kachny, lysky, potápky roháči a další).
- b. významný biotop vodní a mokřadní vegetace
- c. v navazujícím zámeckém parku, pod hrází rybníku vyvinuta mokřadní olšina

Cíl ochrany:

Zachování lokality především jako cenného hnízdiště a zajištění podmínek pro hnízdění ptačí populace. Ochrana vodního režimu a kvality vody jako nezbytné podmínky udržení ekosystému, ochrana hnízdicích ptáků a ptáků na tahu. Zavedení způsobu hospodaření, který zajistí uchování všech typů rostlinných společenstev, které se zde vyvinuly a povede ke zkvalitnění jejich druhového složení.

2. CHARAKTERISTIKA CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ VE VZTAHU K HLAVNÍMU MOTIVU OCHRANY (§10 odst. (3) písm b) vyhlášky):

Přírodní podmínky:

Území se rozkládá na kat. Dolních Počernic a tvoří je plochá sníženina nivy potoka Rokytky s Počernickým rybníkem, přilehlými pobřežními porosty, vrbovými porosty v inundační zóně a zalesněná stráž na svahu nad rybníkem. Hladina rybníka je regulována podle potřeb rybářství, dochází k občasnému kolísání hladiny a přeplavování inundační zóny. Rybník leží v nadmořské výšce 220 m n.m. a zatopená plocha je asi 17 ha. Je součástí rybiční soustavy, kterou napájí potoky Rokytky a Říčanský s dalšími přítoky, zejména Blatovským a Běchovickým potokem. Rokytky a Říčanský potok napájely rybník dříve odděleně, dnes jsou spojené asi jeden km před ústím do rybníka. Počernický rybník je využíván především k chovu ryb, ale je vyhledáván i pro rekreační využití. Generelem ÚSES hl. m. Prahy byla celá přírodní památka Počernický rybník začleněna do ÚSES jako místní biocentrum.

Geologické podloží tvoří druhohorní pískovce bez většího přírodovědného významu.

Mělké břehy jsou lemovány rákosovými porosty, přecházejícími do porostů vysokých ostřic s dominantní ostřicí dvouřadou, ostřicí kalužní a ostřicí říznou. V litorálu rybníka roste rákos obecný, orobinec úzkolistý a chrastice rákosová. S výjimkou ojedinělého výskytu kosatce žlutého se zde nevyskytují žádné významnější druhy rostlin. Vodní vegetace vlastního rybníka je poznamenána vysokým stupněm eutrofizace a je velmi chudá, uvádí se pouze tři druhy cévnatých rostlin, vesměs silně nitrofilních. Ve východní části rybníka jsou rozsáhlé porosty vrby, pravděpodobně umělého původu a porost topolových kříženců (*Populus x canadensis*). Mimo plochy s víceméně stálou

hladinou vody při povrchu půdy rostou na březích porosty stromů tvořené hlavně druhy lužních lesů (*Fraxinus excelsior*), na svazích nad rybníkem jsou vyvinuty přechody k sufovému lesu a dubohabřině. Na dvou místech se vyskytují akátiny. Přírodovědecky je významná pouze část bývalého zámeckého parku pod hrází rybníka, kterou tvoří mokřadní olšina. Celkově má vegetace tohoto chráněného území z botanického hlediska malý význam.

Pobřežní a mokřadní vegetace je významná především pro její využívání jako hnízdiště ptactva, i jako odpočivná lokalita na tahu a v zimním období a bezesporu největší význam rybníků je ornitologický. Na tahových cestách se zde zastavují ptáci před přeletem Prahy. Rákosové porosty vytváří z rybníka významné refugium a hnízdiště vodního ptactva a slouží jako odpočinková lokalita na tahu. Uvádí se pravidelné hnízdění kachen lysek, potápek, roháčů, pravidelný výskyt ledňáčka říčního, hnízdění moudivláčka lužního, v zimních měsících volavka popelavá, na tahu moták pochop, bahňáci, rybák černý ap.

Průzkum Lepidoptera prováděný v letech 1990-91 hodnotí toto území jako lokalitu lepidoterologicky bezvýznamnou. Rovněž průzkum makrozoobentosu z roku 1992 poukazuje na malý počet druhů vodních organismů a ukazuje na zhoršenou čistotu vodního prostředí.

Dosavadní způsob obhospodařování rybníků je zaměřený na intenzivní produkci ryb a i z důvodu vysoké eutrofizace nemají z ichtyologického hlediska rybníky prakticky žádný význam.

Zásadní vlivy lidské činnosti v minulosti:

Ovlivňování tohoto území lidskou činností již od pravěku dokládá eneolitická osada řivnáčské kultury, objevená na svazích nad východní částí rybníka. Pozdější obyvatelé sestoupili ještě blíže Rokytky a známky jejich existence byly objeveny u břehů rybníka v severozápadním okraji obce. Prakticky nepřetržitě osídlení dokládá i rozlehlé sídliště lidu únětické kultury z doby bronzové s pohřebišťem ojedinelého rozsahu. Vedle příznivých přírodních podmínek zdejší osídlení bezesporu ovlivňovala i existence důležité zemské cesty, vedoucí tudy do Prahy. V druhé polovině 15. století pak je možné vidět počátky významného krajinného prvku - velkého Počernického rybníka. O intenzivním zemědělském využívání okolní krajiny svědčí nejen existence mlýna, využívajícího vodní energii Rokytky a zpracovávajícího obilí z okolních polí, ale i místní názvy které dokazují, že i strmější jižní svahy sloužily pro pěstování vinné révy. Zásadním zásahem do území, který se bezprostředně dotkl dnešního chráněného území, bylo vybudování státní pražsko-olomoucké dráhy dokončené v r. 1845. Násep drážního tělesa, později ještě rozšiřovaného, zasahuje místy až těsně ke břehu rybníka a pohřbil i část pobřežních porostů. Ještě hrubší zásah do prostředí chráněného území představuje přemostění východní části rybníka pro kapacitní okruh "H".

3. NEGATIVNÍ VLIVY (ČINITELE) A MOŽNÁ NEBEZPEČÍ DALŠÍHO OHROŽENÍ (§ 10 odst. (3) písm. c) vyhlášky):

Hlavní ohrožení spočívá především ve změně vodního režimu území, ve zhoršené kvalitě vody a ve znečišťování prostředí. Pro zachování hlavního předmětu ochrany, t.j. útočiště a hnízdiště vodních a bahenních ptáků a vodní a mokřadní vegetace, je vodní režim a kvalita vody limitujícím faktorem. Kvalitu vody, kterou je Počernický rybník napájen, i její množství zásadním způsobem ovlivňuje:

- způsob likvidace splaškových vod
- způsob nakládání s dešťovými vodami
- splachy z povodí

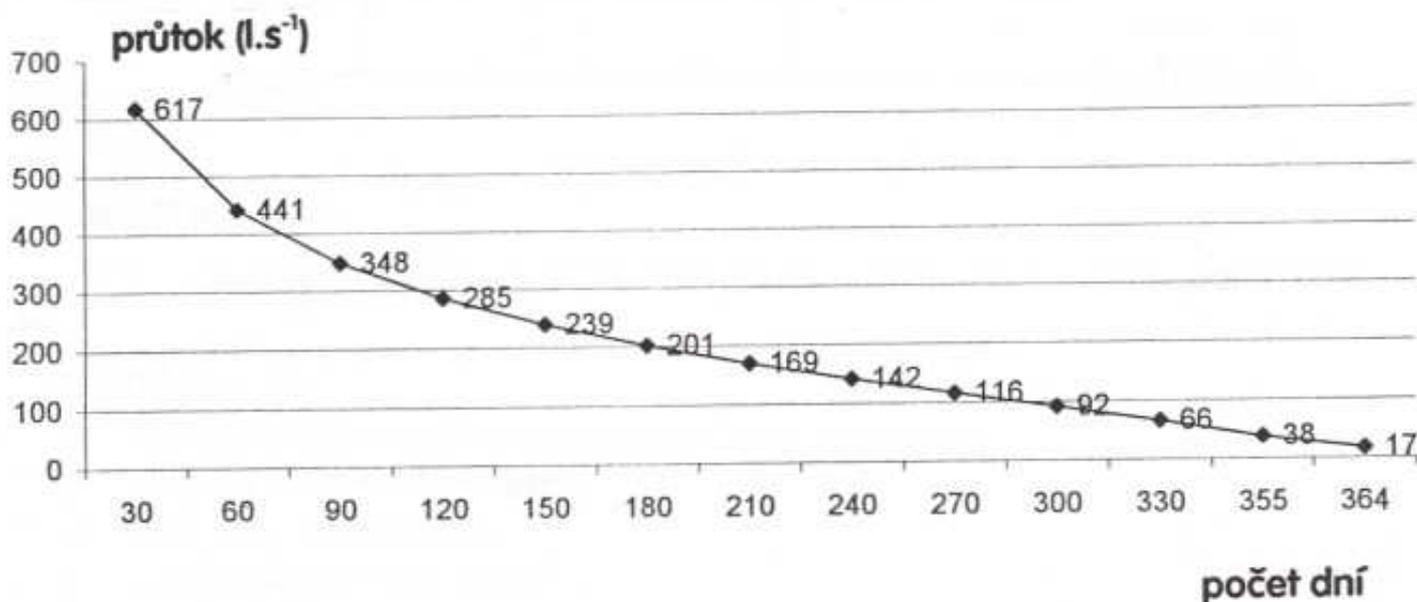
Jako hlavní a pro chráněné území kritický problém je možno spatřovat změnu bilance vody v oblasti. Biologická rovnováha krajinného ekosystému se opírá především o hydrobiologickou bilanci. Limitní hodnoty této rovnováhy tvoří:

- minimální hladina podzemní vody
- minimální průtok povrchové vody

Změny v povodí, způsobené hlavně výrazným nárůstem zpevněných, nepropustných a vegetace zbavených ploch a odkanalizováním značné části povodí, způsobují zvýšení rychlosti odtoku a velikost maxim odtokových množství. Dochází také ke snížení retenční a akumulační schopnosti území a snížení infiltrace srážek. To má tři vážné negativní důsledky:

- ❶ zvýšení povodňových maxim a objemů
- ❷ snížení minimálních průtoků
- ❸ zhoršení kvality vody z hlediska čistoty.

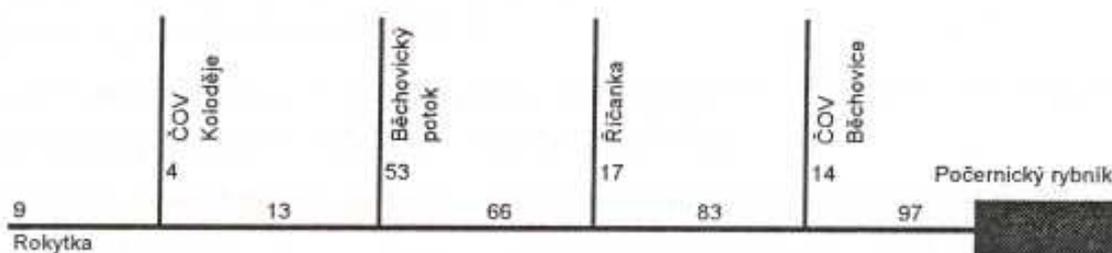
Údaje ČHMÚ o průtocích Rokytky na vltoku do Počernického rybníka jsou znázorněny v následujícím grafu:

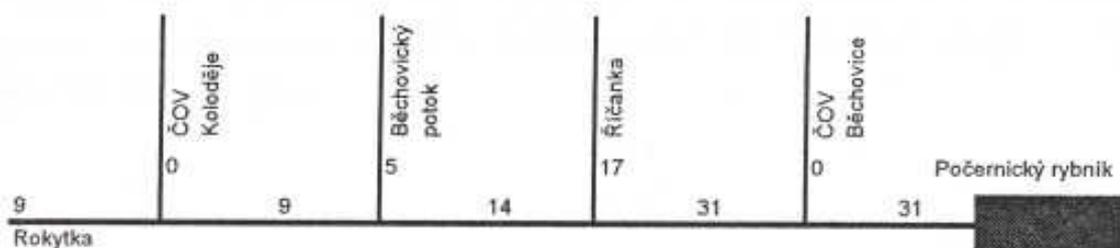
Ovlivnění průtoků Rokytky na vtoku do rybníka.

V současné době pracují výše na toku Rokytky a na jejich přítocích lokální čistírny odpadních vod různého stáří a s různou kapacitou. Kvalita vypouštěné vody je převážně relativně dobrá. Vzhledem k velmi malé vodnatosti recipientu, kdy voda vypouštěná z ČOV tvoří v bezdeštném období většinu průtoku recipientu, dochází vypouštěním vody z ČOV k výraznému ovlivnění kvality vody i k výraznému zvýšení průtoků. Zachování těchto ČOV je proto velmi důležité pro zachování dosavadních průtoků Rokytky. Dobudováním kanalizace v městských částech a obcích na toku Rokytky nad rybníkem může dojít i k mírnému zvýšení průtoků. Varianta likvidace odpadních vod jejich převodem na ÚČOV je z hlediska hydrologických poměrů území zcela nepřijatelná. Porovnání průtoků v Rokytkce při zachování lokálních ČOV a při jejich likvidaci je znázorněno v následujících dvou grafech:

Průběh průtoků v Rokytkce ($l \cdot s^{-1}$) při zachování lokálních ČOV

Průběh průtoků v Rokytkce ($l \cdot s^{-1}$) při odvodu čištěných vod na ÚČOV

Ovlivnění čistoty vody:

Kvalita vody v toku je výsledkem spolupůsobení více faktorů. Hlavní současné zdroje znečištění jsou:

1. Odtoky z ČOV
2. Výpustě z oddělovacích komor kanalizace se špatnou funkcí
3. Výpustě z dešťových kanalizací
4. Přepady ze žump a septiků
5. Intenzivní zemědělská činnost
6. Plošné splachy

Z přehledu je patrné, že i když není zbytkové znečištění z ČOV zanedbatelné (zejména vzhledem k jejich podílu na celkovém průtoku), není odvedení odpadních vod na ÚČOV řešením (v některých případech jsou hodnoty zbytkového znečištění z ČOV nižší, než hodnoty v recipientu). Ke snížení zbytkového znečištění na výtoku z ČOV je především intenzifikace těchto ČOV a instalace technologií odstraňujících organický N a P. Pozornost je nutné věnovat i dalším výše uvedeným zdrojům znečištění včetně zemědělské činnosti v povodí.

Samostatnou kapitolu tvoří problematika železnice.

Při údržbě železnice byly (jsou?) všechny odpady, včetně znečištěného podkladního štěrku, ukládány v podobě černých skládek u paty železničního náspu. Těchto hromad odpadů, které jsou velmi nebezpečné, protože obsahují velké množství zbytků maziv, impregnačních látek z prazců, rezidua herbicidů používaných k údržbě trati a řadu dalších nebezpečných látek, je zde velké množství. Tyto černé skládky je proto nezbytně nutné odstranit a využít všech zákonných možností k postihu ČD a k zabránění vzniku nových skládek.

Chráněné území mohou také ohrozit splachy s komunikací, zejména při dopravních nehodách, kdy na vozovku uniknou pohonné hmoty nebo přepravované látky.

Chování ptáčích populace při tahu a zejména při hnízdění může rovněž negativně ovlivňovat neřízené rekreační využívání území v nevhodnou dobu (vodní sporty, případně jezdeckví), ale i chovatelské aktivity rybářů. V době hlavního hnízdění, t.j. od 30. března do 30. června, je proto nutné zakázat vstup na jižní břeh rybníka a zakázat pohyb po hladině (surfování, používání člunů).

V současné době došlo k výrazné změně obhospodařování ploch a zásadní vlivy lidské činnosti se proti minulosti zcela změnily. To se týká především bylinných fytocenóz, kde dochází k úplné absenci sečení a sklizení rostlinné hmoty, ale i lesních porostů hospodářsky hůře využitelných (druhovou skladbou, velikostí, terénem). Nezáměr o hospodářské využití ploch proto musí být nahrazen cíleným managementem.

4. NÁVRHY NA OPATŘENÍ K VĚDECKÉMU A KULTURNĚ OSVĚTOVÉMU VYUŽITÍ (§10 odst. (1) písm. e) vyhlášky):

Biologické průzkumy, prováděné na území přírodní památky "Počernický rybník", jsou převážně staršího data (botanický průzkum 1984), a jsou neúplné a nesoustavné. Vzhledem k tomu, že hlavním motivem ochrany je zde vodní a bahenní ptactvo, jeví se jako závažný nedostatek především úplná absence ornitologického sledování. Celoroční soustavný ornitologický průzkum proto považuji za nezbytný.

5. NÁVRHY REGULAČNÍCH A ASANAČNÍCH OPATŘENÍ (§10 odst. (1) písm.a), b), c), d), f), odst. (4) písm. a), b), odst. (5) písm. a), b) vyhlášky)

Vymezení územních jednotek:

Vymezené územní jednotky jsou graficky znázorněny na mapě v příloze. Jedná se o tyto územní jednotky:

N1 - PARK přírodně-krajinářský (romantický) park s převahou domácích, stanovištně odpovídajících druhů dřevin. Porost je víceméně stejnověký s převahou stromů v terminálním stadiu.

N2 - JIŽNÍ BŘEH U HRÁZE tvoří pestrá mozaika převážně mokřadních biotopů - stojatá voda, rákosiny, křovité vrby, mokřadní olšina

N3 - BŘEHOVÝ POROST pobřežní pás stromů a keřů

N4 - LOUKA Luční porost tvoří společenstvo *ARRHENATHERION* Koch 1926. Ovsíkové louky představují vysokostébelné nebo středně vzrůstavé porosty s převládajícím podílem trav. V tomto CHÚ zaujímají plošně jen nepatrnou část.

N5 - POBŘEŽNÍ RÁKOSINY litorální bylinné porosty s převahou rákosu, ojedinělý výskyt vzácnějších druhů rostlin (*Iris pseudacorus*), refugium vodních a bahenních ptáků.

N6 - RYBNÍK vlastní vodní plocha

L1, L2, L3 - LESNÍ POROST ve smyslu zák. č. 289/1995 Sb. roste jednak ve východní části ChÚ, kde je tvořen převážně vrbovými porosty a topolem na podmáčené půdě, a potom také na svahu na severním břehu potoka, kde byl porost založen s vysokým podílem nepůvodního akátu, částečně čistá akátina.

Návrh opatření podle jednotlivých územních jednotek:

PARK

Asanační:

Zvláštní jednorázové asanační opatření se nenavrhuje, cíle ochrany lze dosáhnout pravidelnou údržbou podle zásad uvedených dále. V nejbližších letech bude pouze nutné zintenzivnit zdravotní probírky stromů a potřebné dosadby.

Regulační:

Na území parku nepůsobí žádné podstatné nepříznivé vlivy z okolí.

Údržbu parku a dosadby provádět podle běžných zásad platných v zahradní tvorbě pro přírodněkrajinářské objekty s omezením používání pesticidů. V parku je vyloučeno používání herbicidů s výjimkou přípravků na bázi účinné látky glyphosat (ROUNDUP) použitých bodově pro likvidaci nežádoucích invazních rostlin (zejména *Reynoutria sp.*, *Heracleum giganteum*, *Robinia pseudoacacia*). Výjimečné odůvodněné použití jiných pesticidů je nutné předem projednat s orgánem ochrany přírody. S výjimkou introdukovaných dřevin jsou zakázány všechny postupy

ošetřování stromů, při kterých jsou otevírány dutiny a odstraňováno odumřelé dřevo včetně troudu. Alespoň část kmenů poražených starých domácích stromů bude ponechána ležet na vhodném místě v parku (objem odumřelého dřeva ponechaného v parku by měl být výhledově alespoň 30, optimálně 50 m³).

Při formování porostů usilovat o maximální věkovou i vzrůstovou diferenciaci a etážovou stavbu porostů. S výjimkou kvalitních solitér vytvářet pomocí pravidelných probírek a dosadeb různověké výškově diferencované skupiny s podsadbou keřů prostřídané volným trávníkem. Podle možnosti předržet v porostech i některé ojedinělé kvalitní stromy do dožití, při tom je nutné brát ohled na bezpečnost a potřeby obnovy porostu.

Použitý sortiment bude respektovat stanovištní podmínky a budou používány převážně domácí dřeviny. Vzhledem k tomu, že se jedná o území parku, je pro soliterní výsadby možné výjimečně použít i stanovištně odpovídající introdukované dřeviny. Vyloučené je použití introdukovaných topolů (*Populus sp.*) a jejich kříženců, introdukovaných druhů vrb (*Salix sp.*), jasanojavoru (*Negundo aceroides*) a trnovníku (*Robinia pseudoacacia*).

Přehled vhodného sortimentu dřevin:

Kosterní dřeviny:

<i>Alnus glutinosa</i>	<i>Fraxinus excelsior</i>	<i>Quercus robur</i>
------------------------	---------------------------	----------------------

Doplňkové stromy domácí:

<i>Acer campestre</i>	<i>Fagus sylvatica</i>	<i>Salix caprea</i>
<i>Acer platanoides</i>	<i>Populus alba</i>	<i>Salix cinerea</i>
<i>Acer pseudoplatanus</i>	<i>Populus nigra</i>	<i>Salix fragilis</i>
<i>Betula pendula</i>	<i>Sorbus aucuparia</i>	<i>Tilia cordata</i>
<i>Carpinus betulus</i>	<i>Salix alba</i>	

Keře domácí:

<i>Corylus avellana</i>	<i>Ribes nigrum</i>	<i>Salix triandra</i>
<i>Crataegus laevigata</i>	<i>Ribes rubrum</i>	<i>Salix viminalis</i>
<i>Euonymus europaeus</i>	<i>Rubus caesius</i>	<i>Sambucus nigra</i>
<i>Frangula alnus</i>	<i>Salix caprea</i>	<i>Swida sanguinea</i>
<i>Ligustrum vulgare</i>	<i>Salix cinerea</i>	<i>Viburnum opulus</i>
<i>Ribes alpinum</i>	<i>Salix purpurea</i>	

Doplňkové stromy introdukované:

<i>Acer rubrum</i>	<i>Juglans nigra</i>	<i>Quercus palustris</i>
<i>Acer sacharinum</i>	<i>Liliodendron tulipifera</i>	<i>Quercus rubra</i>
<i>Fraxinus americana</i>	<i>Metasequoia glyptostroboides</i>	<i>Taxodium distichum</i>

JIŽNÍ BŘEH U HRÁZE

Asanační:

Těžiště asanačních prací v této územní jednotce bude spočívat v odstranění velkého množství černých skládek různého stáří, které se zde nachází. Základ těchto skládek tvoří různý odpadní materiál vyprodukovaný při opravách a údržbě železniční tratě, především materiál, který vznikl prosevem znečištěného kameniva tvořícího lože železničního svršku. Lze však nalézt i různý odpad z domácností a odpadky vyhazované z vlaků.

Odstraňovat expanzivní neofyty - křídlatku (*Reynoutria sp.*), bolševník (*Heracleum giganteum*), případně akát (*Robinia pseudoacacia*).

Regulační:

Udržet mozaikovitou strukturu tohoto biotopu. Enklávy s bylinným porostem na podzim nebo v zimě (výhoda zmrzlé půdy) pokosit a pokosenou hmotu odstranit. Podpoří se tak rozvoj rákosu na úkor porostu kopřivy a zlepší se podmínky pro hnízdění ptáků.

Porosty dřevin chránit před poškozováním a podporovat maximální uplatnění autoregulačních procesů. Případné zásahy do porostu zaměřit na podporu různověkosti a úpravu skladby. Snažíme se o vytvoření vertikální výstavby i horizontální struktury porostů co nejbližší přirozenému stavu ze směsi dřevin různého věku dožití. Vhodné vybrané stromy ponecháváme dožít až do jejich přirozené smrti jako doupné stromy a odstraňujeme je teprve tehdy, když by se již mohly stát zdrojem nebezpečí. Kmeny poražených starých stromů (domácí druhy) budou ponechány na místě s tím, že objem odumřelého ponechaného dřeva by měl být výhledově alespoň 10, optimálně 20 m³.

Péče o biodiverzitu biocenózy a o půdu se zaměřuje na úpravu směsí s cílem přibližovat se cílové (přírodní) skladbě stanoviště. Chybějící dřeviny přirozené skladby (stromy i keře) doplňujeme podsadbami nebo podsíjemi.

Na podmáčených plochách odpovídá přirozená skladba složení: Js +-1, ol 6-9, tp 0-1, vr +-4

Na vyvýšených místech by se dřevinná skladba měla přiblížit složení: dbl 2-5, js 1-3, hb 0-2, javory +-2, jl 1-3, lp +-2, ol +-1, tp 1-2, vr +-1

Vyloučené je použití introdukovaných topolů (*Populus sp.*) a jejich kříženců, introdukovaných druhů vrb (*Salix sp.*), jasanojavoru (*Negundo aceroides*) a trnovníku (*Robinia pseudoacacia*).

Veškeré případné těžební práce co nejvíce časově koncentrujeme do zimního období, kdy je porost méně citlivý na poškození a kdy je také podmáčená půda únosnější.

Území je nutné pravidelně monitorovat a zabránit vzniku nových černých skládek. V době hnízdění ptáčích fauny a vyvádění mláďat (od 1. března do 15. července) zakázat na jižní břeh vstup.

BŘEHOVÝ POROST

Asanační:

Zvláštní jednorázové asanační opatření se nenavrhuje, cíle ochrany lze dosáhnout pravidelnou údržbou podle zásad uvedených dále.

Regulační:

Porosty dřevin chránit před poškozováním a podporovat maximální uplatnění autoregulačních procesů. Případné zásahy do porostu zaměřit na podporu různověkosti a úpravu skladby. Snažíme

se o vytvoření vertikální výstavby i horizontální struktury porostů co nejbližší přirozenému stavu ze směsi dřevin různého věku dožití. Vhodné vybrané stromy ponecháváme dožít až do jejich přirozené smrti jako doupné stromy a odstraňujeme je teprve tehdy, když by se již mohly stát zdrojem nebezpečí.

Péče o biodiverzitu biocenózy a o půdu se zaměřuje na úpravu směsí s cílem přibližovat se cílové (přírodní) skladbě stanoviště. Chybějící dřeviny přirozené skladby (stromy i keře) doplňujeme podsadbami nebo podsíjemi.

Dřevinná skladba by se měla přiblížit složení: dbl 2-5, js 1-3, hb 0-2, javory +-2, jl 1-3, lp +-2, ol +-1, tp 1-2, vr +-1

Vyloučené je použití introdukovaných topolů (*Populus sp.*) a jejich kříženců, introdukovaných druhů vrb (*Salix sp.*), jasanojavoru (*Negundo aceroides*) a trnovníku (*Robinia pseudoacacia*).

LOUKA

Asanační:

Louka zatím nevykazuje žádné výrazné stopy degradace a jednorázová asanace není nutná.

Regulační:

Vzhledem k hlavnímu motivu ochrany tohoto ChÚ, kterým je především hnízdění ptactva, lze pravidelnou sklizeň redukovat na jednu seč ročně a to vždy v druhé polovině června. Lze připustit hnojení a vápnění, z hlediska sledovaných ochranných cílů nepřinese žádný pozitivní efekt.

Případné rekreační využití této plochy je možné připustit až od druhé poloviny července.

POBŘEŽNÍ RÁKOSINY

Asanační:

Pobřežní rákosiny nevykazuje žádné stopy degradace a žádná asanační opatření nejsou nutná. Při odbahňování rybníka je nutné rákosiny pokud možno šetřit a alespoň jednu třetinu rákosin ponechat bez zásahy.

Regulační:

Pobřežní rákosiny vytvářejí nezbytné podmínky pro hnízdění mnoha druhů ptáků a je třeba věnovat jim patřičnou péči. Pobřežní rákosiny je proto nutné alespoň 1x za dva roky v zimě pokosit. Optimální by bylo rozložit toto kosení tak, aby každý rok byla pokosena přibližně jedna polovina rákosového porostu.

Rákos citlivě reaguje na termín kosení. Časně letní kosení (květen, červen) odstraňuje biomasu vytvořenou především ze zásobních látek a rákos výrazně oslabuje. Zimní kosení má naopak kladný účinek na zdravotní stav porostů (rákosu aj.) podporuje jejich vitalitu a vyrovnanost. Po zimním kosení jsou porosty viditelně homogennější včetně vertikální a horizontální struktury porostů. Nebezpečí pro mladé rákosové prýty (zimní pupeny) nekryté stařinou a opadem znamenají jen silnější jarní

noční mrazíky, zejména vnořené nebo nezakryté v limózní a terestrické ekofázi, a pak mechanické poškození zimních pupenů sklízecími stroji. Zimní kosení je proto třeba načasovat na obvykle krátké období, po které jsou rybníky zamrzlé. Pohyb i vlastní sklizeň stébel a stonků rákosin jsou na rybnících pak nejsnazší.

RYBNÍKY

Asanační:

Zazemění rybníka dosáhlo již vysokého stupně a rybník je nutné odbahnit. Vzhledem k tomu, že hlavním motivem ochrany PP Počernický rybník je ochrana hnízdiště vodních a bahenních ptáků, je nutné práce na odbahnění rybníka zorganizovat tak, aby těmito pracemi bylo pokud možno co nejméně hnízdění těchto ptáků zasaženo. Práce (ani vypuštění rybníka) proto nesmí zasáhnout do hlavního období hnízdění ani do období dospívání mláďat, t.j. nesmí se provádět v období od 1. března do 15. září. Při odbahnění je také nezbytné ponechat bez zásahu alespoň 1/3 pobřežních rákosin. Vytěžené bahno nesmí být vyhrnováno na břeh ani zde nesmí být ukládáno.

Odbahnění rybníka může být spojeno s vytvořením ostrůvku uprostřed vodní plochy. S vytvořením takového ostrůvku počítal již návrh bývalého Střediska ochrany přírody. K jeho vytvoření lze využít vytěžené bahno. Tomu, aby se toto bahno zpětně nerozteklo a nerozplavilo do rybníka, lze zabránit tím, že se břehy budoucího ostrůvku opevní například hatěmi z živých vrbových větví doplněnými geotextilíí AQUASOL.

V rámci asanačních opatření je také nutné opravit obtokovou strouhu, která je částečně zanešena, na několika místech má poškozenou zemní hrázku a nemůže tak plnit svůj účel.

Regulační:

K zamezení nebo alespoň minimalizaci nepříznivých vlivů okolí je nutné všemi prostředky usilovat o zlepšení kvality vody na přítoku do rybníka, zejména je třeba podporovat úpravy výše položených ČOV směřující ke zvýšení jejich účinnosti a jejich doplnění o technologii odstraňující organický N a P.

Nakládání s vodou a vypouštění rybníka se řídí jednak potřebami rybářství a dále pak potřebou zadržovat přivalové srážkové vody a je upraveno manipulačním řádem rybníka. Kolísání hladiny rybníka, zejména jeho periodické vypouštění v souvislosti s pravidelným výlovem, je i v zájmu pobřežní vegetace, zejména pobřežní rákosiny potřebují občasné provzdušnění kořenové zóny. Z hlediska ochrany vodních a bahenních ptáků je nepřijatelné vypouštění rybníka v období od 1. března do 15. září.

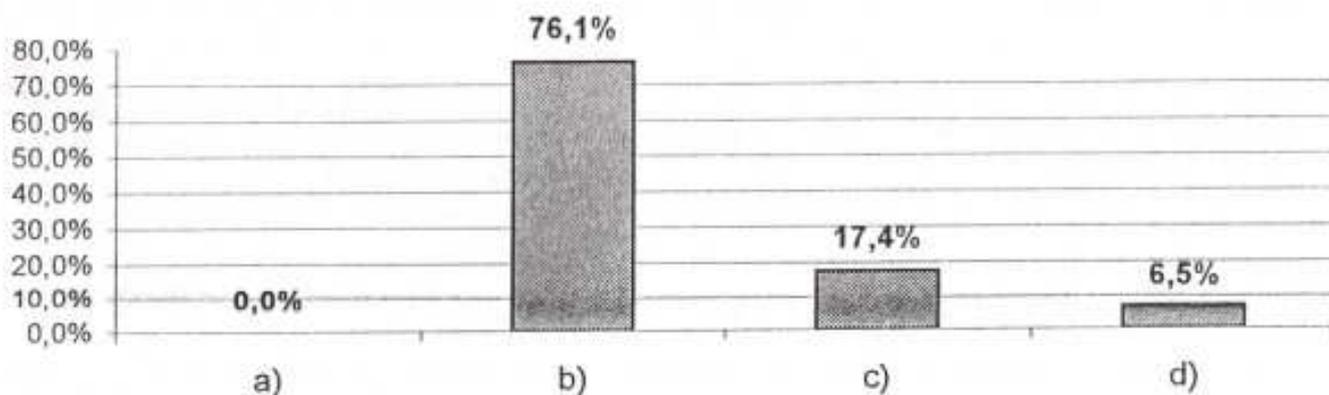
Při chovu ryb je nutné vyloučit hnojení rybníka s výjimkou vápnění. Přikrmování ryb je možné pouze krmivy rostlinného původu. Preparáty pro optimalizaci vodního prostředí (pesticidy a dezinfekční prostředky) lze použít jen pro zásahy proti havarijním stavům ohrožujícím rybí obsádku a pouze po předchozím projednání s orgánem státní správy ochrany přírody (OŽP MHMP).

LESNÍ POROST

Rozbor současného stavu porostů

- porosty schopné samostatného přirozeného vývoje: v řešeném území nejsou do této skupiny zařazeny žádné porosty.
- porosty blízké přirozenému složení: 48A01
- porosty vyžadující úpravy: 48A03
- porosty vyžadující úplnou změnu druhové skladby: 48A02

Procentické zastoupení jednotlivých skupin:

Stanovení hlavních směrů řízení vývoje pro základní jednotky

Vymezení typologických jednotek:

IK - svah na severním břehu rybníka (porostní skupiny 48A02, 48A03)

IG - mokřad na východním konci rybníka a přilehlý břehový porost (porostní skupina A4801)

Hlavní zásady řízení vývoje:

- docílit postupné přeměny na cílovou druhovou skladbu uvedenou pro jednotlivé SLT
- přednostně ze skladby porostů vylučovat nepůvodní dřeviny, zde jde zejména o trnovník akát, tvořící ve skupině 48A02 akátovou monokulturu,
- v místech, kde je to možné, využívat ve smyslu ustanovení lesního zákona přirozenou obnovu,
- využívat pro obnovu i vtroušených listnatých dřevin
- vytvářet postupně podmínky směřující k autoregulaci vývoje porostů (především na mokřadu).
- vhodné vybrané stromy ponechat dožít až do jejich přirozené smrti jako doupné stromy.
- ponechat ležet na místě část méně hodnotných kmenů poražených starých stromů (domácí druhy) s tím, že objem odumřelého ponechaného dřeva by měl být výhledově alespoň 50, optimálně 80 m³.

RÁMCOVÉ SMĚRNICE HOSPODAŘENÍ

cílový HS 22	porostní typ	Cílový hospodářský soubor Hospodářství kyselých stanovišť nižších poloh	Porostní typ DB	Výměra
------------------------	---------------------	---	---------------------------	---------------

soubory lesních typů 1K	Funkční zaměření ochrana biodiverzity
Kategorie lesa les zvláštního určení, § 8, odst. (2), písm f) zákona č. 289/1995 Sb.	

Základní hospodářská doporučení (vyhláška č. 83/96 Sb.)

Hospodářský tvar les vysoký	Hospodářský způsob holoseč, přechod na podrostití	Obmýti 140	Obnovní doba 30	Počátek obnovy 120
Meliorační a zpevňující dřeviny BK, DB, LP, HB, BŘ	Minimální podíl MZD 25	Cílová druhová skladba DB 5-7, BK +-3, HB +-1, LP +-2, BŘ +-1		

Zákonná ustanovení (zákon č. 289/95 Sb.)

Maximální velikost holé seče 0,5 ha	Maximální šíře holé seče 2 porostní výšky	Doba zajištění kultur 5	Minimální počty prostokoř. saz. v tis. ks DB 8, BK 4, LP, 4, BK 4, BŘ 3
---	---	-----------------------------------	---

Odchylka od modelu Není žádoucí, BO do 5% možno tolerovat
Obnovní postup Urychlená přeměna akátin, ve zbývajícím porostu uplatňovat podrostití způsob, vybrané duby předržovat do dožití.
Způsob obnovy (zalesnění) Maximálně využívat přirozené zmlazení, doplňování sadbou s ohledem na cílovou skladbu
Péče o kultury Ochrana proti bušení ožínáním, tlumení výmladků akátu Roundupem
Výchova porostů Při výchově usměrňovat na cílovou druhovou skladbu, provádět tvarový výběr, omezovat nepůvodní dřeviny.
Bezpečnost produkce Ohrožení bušení, žírem hmyzu na listech a tracheomykózou u dubu, nebezpečí černých skládek.

Meliorace nežádoucí
Doporučené výrobní technologie
Podporované funkce biodiversita lokální biocentrum přírodní památka - hnízdiště vodního a bahenního ptactva

RÁMCOVÉ SMĚRNICE HOSPODAŘENÍ

cílový HS 28	porostní typ	Cílový hospodářský soubor Olšová stanoviště na podmáčených půdách	Porostní typ OLL s VR	Výměra
------------------------	---------------------	---	---------------------------------	---------------

soubory lesních typů 1G	Funkční zaměření ochrana biodiversity
Kategorie lesa les zvláštního určení, § 8, odst. (2), písm f) zákona č. 289/1995 Sb.	

Základní hospodářská doporučení (vyhláška č. 83/96 Sb.)

Hospodářský tvar les vysoký	Hospodářský způsob holosečný	Obmýti 70	Obnovní doba 20	Počátek obnovy 60
Meliorační a zpevňující dřeviny OLL, VR	Minimální podíl MZD 70	Cílová druhová skladba OLL 6-9, VR +-4, JS +-1, TP 0-1		

Zákonná ustanovení (zákon č. 289/95 Sb.)

Maximální velikost holé seče 0,5 ha	Maximální šíře holé seče 1 porostní výška	Doba zajištění kultur 5	Minimální počty prostokoř. saz. v tis. ks OLL 4, VR 1,1, TP 0,4
---	---	-----------------------------------	---

Odchylka od modelu Respektovat reliéf, výše na březích doplnit DB
Obnovní postup Maloplošná holoseč max. na výšku stromu, paseky S-J, postup od V, vybrané, obzvlášť vyvynuté exempláře ponechat na dožití.
Způsob obnovy (zalesnění) Přirozená obnova nespolehlivá, při obnově VR a TP lze použít řízky, u olše použít vyvýšenou výsadbu odrostků.
Péče o kultury Ochrana proti buření ožínáním.
Výchova porostů Usměrňovat na cílovou druhovou skladbu, provádět tvarový výběr, důsledně vylučovat nepůvodní dřeviny a omezovat křížence topolů.
Bezpečnost produkce Ohrožení zabahněním a buření.

Meliorace nežádoucí
Doporučené výrobní technologie
Podporované funkce biodiversita lokální biocentrum přírodní památka - hnízdiště vodního a bahenního ptactva

Plánovaná hospodářská opatření pro LHP

Územní jednotka L1

Oddělení	Por. skupina	Plocha ha	Věk	Lesní typ	HS	Zakmenění
48	A01	5,90	25	1G	28	8

Zast. dřevin		Zás.ha/celk.	Těžba ar/%		Zalesnění		Plocha
ar	%		Obnovní	Výchov.	Dřevina	%	
JS	59			59,0	DBL		
KL	29,5			29,5	OLL		
TP	206,5			206,5			
VR	295			295,0			

Poznámka	Krátkodobá opatření	Dlouhodobá opatření	Dlouhodobý cíl
Ekotony k porostlinám křovitých vrb i přirozené enklávy bezlesých mokřadů tolerovat a podporovat, na vyvýšených místech doplnit skladbu o DBL, ponechat KL	Na prosvětlených místech po výchově podsdba OLL, výše na březích doplnit DBL	Věková a vertikální diferenciacie porostu, podpora zvýšené druhové pestrosti.	Přiblížit se přirozené skladbě OLL 5-6, VR 3-4, JS +-1, TP 0-1; výše na březích OLL 3-4, VR 1-2, JS 1-2, DBL 2-3, KL 1

Územní jednotka L2

Oddělení	Por. skupina	Plocha ha	Věk	Lesní typ	HS	Zakmenění
48	A02	0,50	60	1K	22	9

Zast. dřevin		Zás.ha/celk.	Těžba ar/%		Zalesnění		Plocha
ar	%		Obnovní	Výchov.	Dřevina	%	
AK	50		50	100	DBL	60	30
					BK	20	10
					HB	10	5
					LP	10	5

Poznámka	Krátkodobá opatření	Dlouhodobá opatření	Dlouhodobý cíl
Nutná přeměna nepůvodní a v ChÚ nepřipustné monokultury na přirozenou skladbu..	Seč skupinová holá sadba DBL, BK, HB, LP výmladky AK tlumit Roundupem	Podpora zvýšení druhové pestrosti	Přiblížit se přirozené skladbě DBL 5-6, BK 2-3, HB 1, LP 1, JS +-1

Plánovaná hospodářská opatření pro LHP

Územní jednotka L3

Oddělení	Por. skupina	Plocha ha	Věk	Lesní typ	HS	Zakmenění
48	A03	1,35	80	1K	22	8

Zast. dřevin		Zás.ha/celk.	Těžba ar/%		Zalesnění		Plocha
ar	%		Obnovní	Výchov.	Dřevina	%	
AK	27		27 /100		BK	20	27
BO	6,75		6,75 /100	6,75	HB	10	13,5
DB	67,5			67,50	LP	10	13,5
JS	27		13,5 /50				
MD	6,75		6,75 /100				

Poznámka	Krátkodobá opatření	Dlouhodobá opatření	Dlouhodobý cíl
Předmýtní těžba AK, JS, MD z důvodu nutné přeměny druhové skladby v ChÚ	AK, MD seč skupinová holá, JS, BO seč skupinová clonná, podsadba BK, HB, LP. Výmladky AK tlumit Roundupem	Podpora zvýšení druhové pestrosti a věkové diferenciacie porostu, přechod na podrostní způsob.	Vytvoření vertikálně diferencovaného porostu, přiblížit se přirozené skladbě.DBL 5-6, BK 2-3, HB 1, LP 1, JS +-1

6. NÁVRHY NA TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ A VYBAVENÍ (§ 10 odst. (6) vyhlášky)

- Označení CHÚ tabulemi se státním znakem není dostatečné v zámeckém parku, kde by ho bylo vhodné doplnit. Vzhledem k chování pracovníků ČD by bylo rovněž vhodné doplnit označení tabulí se státním znakem podél železniční trati. Pásové značení hranic CHÚ je nezřetelné a je nutné ho obnovit.

Na přístupových cestách na jižní břeh umístit informační tabule o hnízdících ptácích a s uvedením zákazu vstupu v období od 1. března do 15. července.

Změny hranic CHÚ se nenavrhují.

7. ORIENTAČNÍ PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY (§ 10 odst. (3) písm. d):

Doplnění značení hranic ChÚ tabulemi se st. znakem 5 000,- Kč

ASANAČNÍ

N1 - Park - požadovaného cíle bude dosaženo v rámci regulačního managementu

N2 - Jižní břeh u hráze - odstranění černých skládek 50 000,- Kč

- odstranění expanzivních neofytů 10 000,- Kč

N3 - Břehový porost - požadovaného cíle bude dosaženo v rámci regulačního managementu

N4 - Louka - jednorázová asanace není nutná

N5 - Pobřežní rákosiny - jednorázová asanace není nutná

N6 - Rybník - odbahnění, oprava obtokové strouhy a vytvoření ostrůvku 3 500 000,- Kč

L1, L2, L3 - Lesní porosty - vícenáklady na přeměnu druhové skladby 380 000,- Kč

REGULAČNÍ

N1 - Park - regulační management nevyvolá proti běžným nákladům na údržbu zeleně II. kategorie žádné další zvýšené nároky na finanční prostředky

N2, N3, N4 - regulační management těchto ploch představuje běžné náklady na údržbu zeleně IV. kategorie

N5 - Pobřežní rákosiny - zimní kosení 7 000,- Kč

N6 - Rybník - regulační management představuje běžné obhospodařování a nevyvolává zvýšené nároky na finanční prostředky

L1, L2, L3 - Lesní plochy - regulační management nepředstavuje zvýšení nákladů oproti běžnému, obhospodařování lesa

8. ZAJIŠTĚNÍ PRAKTICKÉ OCHRANY ÚZEMÍ (§ 10 odst. (1) písm. g)

Návrh zodpovědnosti za realizaci zásahů:

- Jednotliví soukromí vlastníci pozemků,
- Lesy České republiky, s.p., Hradec králové
- městská část Dolní Počernice

Návrh subjektů pověřených kontrolou realizace:

Odbor životního prostředí MHMP (prostřednictvím strážce ochrany přírody)

Návrh subjektů pověřených odborným sledováním změn v souvislosti s provedenými zásahy.

- Odbor životního prostředí MHMP
- Agentura ochrany přírody, pražské středisko

9. POUŽITÉ PODKLADY:

- rezervační kniha
- Natura Pragensis
- Péče o chráněná území přírody, V. Petříček a kolektiv, Praha 1996 (rukopis)
- vlastní průzkum

10. Zpracovatel: Ing. Samuel Burian
Löw & spol., s.r.o., Brno

Datum: 30. 6. 1999

Studie, plány a projekty pro krajinu a vesnici

DIČ: 290 - 46990798

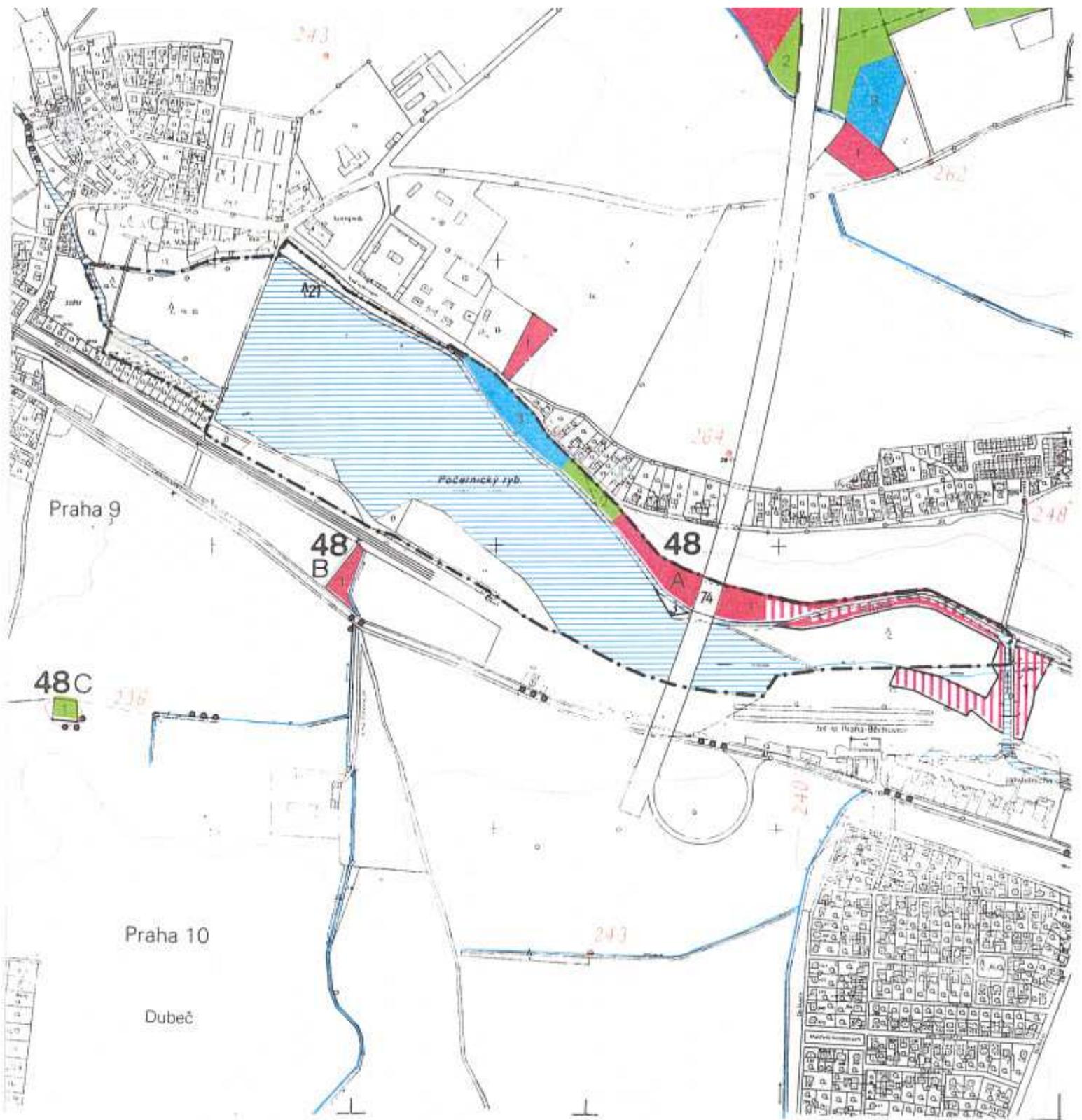
Tel./fax: 25 - 57 62 50

Vranovská 102, 614 00 Brno ④

razítko a podpis

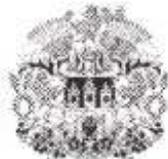

----- hranice přírodní památky

**Porostní mapa LHP
s vyznačením hranice PP Počernický rybník**

Magistrát

hlavního města Prahy
odbor životního prostředí

MHMPP00ZX924

podle rozdělovníku

Váš dopis/ze dne

Naše značka

MHMP/15630/VIII/383/00/Pav

Vyřizuje/linka

Ing. Pavlík / 4427

Praha

14.4.2000

Věc: Oznámení o schválení plánu péče

Oznamujeme Vám, že OŽP MHMP jako příslušný orgán ochrany přírody schválil ve smyslu ustanovení § 38 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, plán péče pro zvláště chráněné území - **přírodní památku Počernický rybník**, které bylo vyhlášeno vyhláškou NVP č.5/1988 Sb. NVP z 4.7. Plán péče je schválen na období deseti let.

Magistrát hl. m. Prahy
odbor životního prostředí
Mariánské nám. 2
Praha 1 111

Ing. Kateřina Vaculová
vedoucí odboru

Přílohy: plán péče

Co: odbor správy majetku MHMP

Místní úřad MČ Praha - Dolní Počernice, Českobrodská 72, 190 12 Praha 9

Lesní správa Mělník, Kokořínská 2021, 276 01 Mělník

AOPK ČR, středisko Praha, Řetězová 222/3, Praha 1

AOPK ČR, Kališnická 4-6, Praha 3

odd. VII.

spis

V odpovědi, prosím, uvádějte naše číslo jednací.

Adresa:
Řásnovka 8
110 01 Praha 1

Telefon:
(*)2448 1111
2448 + linka

Fax: 232 26 29
IČO: 064 581

Bankovní spojení:
První městská banka
Malé nám. 11, Praha 1